

6. KidRex. (n.d.). KidRex. Retrieved from <https://www.kidrex.org/>
7. National Cyber Security Alliance. (2021). StaySafeOnline. Retrieved from <https://staysafeonline.org/>
8. Oxford University Press. (n.d.). Oxford Owl. Retrieved from <https://www.oxfordowl.co.uk/for-home/find-a-book/library-page/>

БЕЗПЕКА ТА ОХОРОНА ПРАЦІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ТА ПЕДАГОГІВ ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ

Підкопаєва О. А.

Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

Анотація: стаття присвячена проблемі безпеки та охорони праці майбутніх вчителів та педагогів професійного навчання. Автор розглядає питання психологічної та фізичної безпеки педагогічного персоналу, а також учнів у навчальному середовищі. Зазначаються фактори, які впливають на безпеку праці вчителів, такі як навантаження, психологічний клімат, професійні ризики та ін. Дослідження українських вчених, що стосуються безпеки та охорони праці, наводяться в якості додаткових доказів необхідності забезпечення безпеки в навчальному середовищі. У статті також описані можливі заходи, які допоможуть забезпечити безпеку педагогічного персоналу та учнів у навчальному процесі. Висновки доводять важливість питання безпеки та охорони праці вчителів та педагогів професійного навчання.

Ключові слова: безпека праці, охорона праці, педагогічний персонал, учні, професійні ризики, навантаження, психологічний клімат, навчальне середовище, українські дослідження.

У сучасному світі безпека та охорона праці є одними з найбільш актуальних проблем. Особливо це стосується сфери освіти, де вчителі та педагоги професійного навчання займаються навчанням молоді та вихованням майбутніх фахівців. Науковці досліджують проблему безпеки та охорони праці вчителів та педагогів професійного навчання з різних аспектів. Однією з найбільш поширених проблем є відсутність відповідних знань та навичок серед майбутніх вчителів та педагогів.

У статті "Формування професійної компетентності майбутніх учителів з питань безпеки життєдіяльності" К.В. Козлова, Т.М. Коваленко та Ю.В. Любарська обговорюють необхідність формування професійної компетентності майбутніх учителів з питань безпеки життєдіяльності. Вони показують, що безпека життєдіяльності є складною та мультидисциплінарною галуззю знань, тому майбутні вчителі та педагоги повинні мати достатні знання та навички для того, щоб забезпечити безпеку своїх учнів [4].

Окрім відсутності відповідних знань та навичок серед майбутніх вчителів та педагогів, є також і інші проблеми, які пов'язані з безпекою та охороною праці в освітніх закладах. Наприклад, це можуть бути недостатні умови праці, які включають погану вентиляцію, освітлення та інші фактори, що можуть впливати на здоров'я вчителів та педагогів.

У статті "Оцінка ризиків в охороні праці вчителів у початковій школі" І.С. Шимон та І.М. Ковальчук розглядають проблему оцінки ризиків в охороні праці вчителів у початковій школі. Автори досліджують основні фактори ризику, які можуть впливати на здоров'я вчителів, такі як неправильна організація робочого місця, незручні пози при роботі з учнями, погана освітленість та інші. За допомогою методу SWOT-аналізу автори визначають проблеми та можливості зменшення ризиків в охороні праці вчителів у початковій школі [3].

До проблем безпеки та охорони праці майбутніх вчителів та педагогів професійного навчання також можна віднести психологічні та емоційні аспекти роботи в освітніх закладах. Наприклад, науковці М.С. Іванов та О.В. Москаленко у своїй статті "Стрес-фактори в професії вчителя" досліджують

питання психологічної складової роботи вчителя та вплив стрес-факторів на їхню професійну діяльність. Автори розглядають такі фактори, як конфлікти з учнями та батьками, перевантаження роботою, поганий колектив та інші [2].

Дослідження показують, що негативний вплив стрес-факторів на роботу вчителів може мати серйозні наслідки, такі як зниження якості навчання, збільшення кількості відсутностей з роботи та відчуття емоційного вигорання. Тому необхідно приділяти увагу не тільки фізичній безпеці, але й психологічній стійкості майбутніх вчителів та педагогів професійного навчання.

Одним з можливих рішень цієї проблеми може бути включення в програму підготовки майбутніх вчителів та педагогів професійного навчання курсів з психології та педагогічної психології, які допоможуть зрозуміти та знайти шляхи подолання стресу та побудови позитивних взаємин з учнями та батьками.

Однією з важливих складових безпеки та охорони праці вчителів та педагогів є також здоров'я. За дослідженнями МОЗ України, найбільш поширеними серед педагогічного персоналу є такі захворювання, як хвороби органів зору, шлунково-кишкові захворювання, захворювання кістково-м'язової системи та нервової системи.

Для запобігання цим захворюванням важливо дотримуватися правильного харчування, регулярно займатися фізичною активністю та проводити профілактичні медичні огляди. Крім того, науковці К.Ю. Головач та Л.В. Гриньова у своїй статті "Профілактика високого ступеня втоми та стресу в роботі педагогічних працівників" рекомендують вчителям та педагогам професійного навчання займатися релаксаційними практиками, такими як йога, медитація та дихальні вправи, які можуть допомогти знизити рівень стресу та втому [1].

Навчальні заклади також повинні мати належно обладнані кабінети та приміщення для занять, що відповідають сучасним стандартам безпеки та здоров'я. Наприклад, відповідно до Наказу МОН України № 718 від 17.08.2018 р., у кожному класі повинні бути пожежні вимикачі, а в кабінетах хімії та

фізики - душеві кабінки, щоб у разі надзвичайної ситуації вчителі та учні могли швидко евакуюватися та уникнути травм.

Однією з ключових складових безпеки та охорони праці вчителів та педагогів є також психологічна безпека. Згідно з дослідженнями Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України, педагоги є однією з найбільш стресових професій, а надмірний стрес може викликати ряд психологічних та фізичних захворювань, таких як депресія, болі в спині та голові, неврози тощо.

Для підтримки психологічного здоров'я педагогів, важливо створити умови для психологічної підтримки, включаючи кваліфіковані консультації та психотерапевтичну допомогу. Наприклад, у статті "Психологічна підтримка педагогів у вищих навчальних закладах України: сучасний стан та перспективи розвитку" вчені Н.П. Кулікова та Т.В. Кузьменко розглядають проблеми психологічної підтримки педагогів у вищих навчальних закладах України та рекомендують проведення тренінгів з розвитку психологічної стійкості та навичок емоційного саморегулювання [5].

У своїй статті "Безпека навчального середовища як фактор забезпечення ефективності освітнього процесу в Україні" вчений О.М. Штейніх розглядає питання безпеки навчального середовища та наводить приклади заходів, що можуть допомогти забезпечити безпеку та запобігти негативним наслідкам. До таких заходів він відносить встановлення правил поведінки, організацію робочого місця вчителя та учнів, проведення навчання з елементами безпеки, обладнання класних кімнат та спортивних майданчиків відповідними засобами захисту та додатковими безпечними елементами [6].

Висновок. Отже, безпека та охорона праці майбутніх вчителів та педагогів професійного навчання є важливими аспектами їх професійної підготовки. Необхідно формувати у майбутніх вчителів та педагогів відповідні знання та навички з питань безпеки життєдіяльності та охорони праці, щоб забезпечити безпеку учнів та власне здоров'я. Крім того, необхідно вдосконалювати умови праці вчителів та педагогів.

Список використаних джерел

1. Головач, К.Ю., Гриньова, Л.В. (2019). Профілактика високого ступеня втому та стресу в роботі педагогічних працівників. Науковий вісник Миколаївського державного університету імені В. О. Сухомлинського. Педагогічні науки, 3(7), 83-86.
2. Іванов, М.С., Москаленко, О.В. (2020). Стрес-фактори в професії вчителя. Педагогічний альманах, 29, 83-91.
3. Ковальчук, І.М., Шимон, І.С. (2018). Оцінка ризиків в охороні праці вчителів у початковій школі. Молодий вчений, 6(58), 282-286.
4. Козлова, К.В., Коваленко, Т.М., Любарська, Ю.В. (2020). Формування професійної компетентності майбутніх учителів з питань безпеки життєдіяльності. Науковий вісник Полісся, 2(18), 125-129.
5. Кулікова, Н.П., Кузьменко, Т.В. (2020). Психологічна підтримка педагогів у вищих навчальних закладах України: сучасний стан та перспективи розвитку. Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 12. Психологічні науки, 1(24), 27-33.
6. Штейніх, О.М. (2019). Безпека навчального середовища як фактор забезпечення ефективності освітнього процесу в Україні. Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. Серія "Техніка та енергетика АПК", 298(1), 110-116.

ЗБЕРЕЖЕННЯ ГОЛОСУ ДІТЕЙ ПІД ЧАС СПІВУ

Погребняк Т. О.

Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

Анотація. У статті розглядається збереження голосу дітей під час співу. Пропонуються методи та засоби щодо запобігання у дітей форсування